

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/178/2014
Identifikačné číslo spisu: 3011200031
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3011200031.4

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa: Ing. Q. M., bytom K., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. júla 2014, č.k. 12Sd/13/2011-117, takto

rozhodol:

I. Rozsudok krajského súdu v napadnutej časti, týkajúcej sa rozhodnutí odporkyne číslo XY z 11.10.2010 o zvýšení starobného dôchodku v spojení s rozhodnutiami toho istého čísla z 15.12.2010 a 08.02.2011, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XY z 11.10.2010 v znení rozhodnutia číslo XY z 08.02.2011, ktorým bolo zmenené rozhodnutie z 11.10.2010 z r u š u j e a vec v r a c i a odporkyňi na ďalšie konanie.

II. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom č.k. 12Sd/13/2011-117 z 30.07.2014 potvrdil rozhodnutia odporkyne číslo XY z 11.10.2010 o zvýšení starobného dôchodku v spojení s rozhodnutiami toho istého čísla z 15.12.2010 a 08.02.2011, rozhodnutie odporkyne toho istého čísla z 08.12.2011, 06.12.2012, 14.08.2013 a 05.12.2013.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok priznaný rozhodnutím z 21.11.2008 a rozhodnutím z 24.03.2009 bol tento dôchodok zvýšený od 08.09.2008 po prehodnotení vymeriavacích základov za obdobie od 01.08.1991 do 31.07.1992.

Rozhodnutím číslo XY z 11.10.2010 odporkyňa zvýšila starobný dôchodok navrhovateľa od 02.09.2008 na 10 210 Sk mesačne po dodatočnom započítaní náhrady mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru (ďalej aj „náhrada mzdy“) do vymeriavacieho základu za rok 2003. Rozhodnutím z 15.12.2010 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie starobného dôchodku započítaním náhrady mzdy za obdobie od 01.01.2004 do 04.05.2006 do vymeriavacieho základu - toto rozhodnutie odporkyňa

zrušila ako nadbytočne vydané jedným rozhodnutím z 08.02.2011. Ďalším rozhodnutím z 08.02.2011 odporkyňa zmenila svoje rozhodnutie z 11.10.2010, zvýšila starobný dôchodok po dodatočnom zhodnotení vymeriavacieho základu od 01.01.2003 do 31.12.2003 a zamietla žiadosť o započítanie náhrady mzdy za obdobie od 01.01.2004 do 04.05.2006 s odôvodnením, že v zmysle § 139a zákona č. 461/2003 Z.z. táto náhrada za kalendárne mesiace pred 01.08.2006 nie je vymeriavacím základom.

Rozhodnutím zo 06.12.2012 odporkyňa zvýšila starobný dôchodok od 01.01.2013 podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 329/2012 na 404,30 € mesačne. Rozhodnutím zo 14.08.2013 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o hodnotenie doby od 01.01.1994 do 31.12.1995 ako doby poistenia spolupracujúceho člena rodiny jednotlivo hospodáriaceho roľníka a rozhodnutím z 05.12.2013 zvýšila starobný dôchodok od 01.01.2013 podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 329/2013 na 413,10 € mesačne.

Vo vzťahu k rozhodnutiu z 11.10.2010 v spojení s rozhodnutiami z 15.12.2010 a 08.02.2011, ktorými odporkyňa zamietla žiadosť o započítanie náhrady mzdy za obdobie od 01.01.2004 do 04.05.2006 do vymeriavacieho základu krajský súd poukázal na ustanovenie § 138 (s ktorého znením sa však vôbec v odôvodnení rozsudku nevysporiadal) a § 139a zákona č. 461/2003 Z.z. Dospel k záveru, že vzhľadom na to, že ustanovenie § 139a zákona, ktoré nadobudlo účinnosť dňom 01.08.2006, nemožno náhradu mzdy za kalendárne mesiace pred 01.08.2006 považovať za vymeriavací základ, pričom náhrada mzdy sa podľa jeho názoru stala vymeriavacím základom, z ktorého sa platí poistné, až od 01.08.2006. Uvedené rozhodnutia preto krajský súd považoval za súladné so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol nesprávnosť právneho názoru krajského súdu, keď tento vo vzťahu k náhrade mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru, priznanej navrhovateľovi rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 11C 78/2006 - 141 z 09.02.2007 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 5So 137/2009-152 z 22.07.2009 za obdobie od 01.10.2003 do 04.05.2006, dospel k záveru, že odporkyňa náhradu mzdy za celé uvedené obdobie nehodnotila ako vymeriavací základ v súlade s § 139a zákona č. 461/2003 Z.z. - podľa názoru krajského súdu je taká náhrada mzdy vymeriavacím základom až od 01.08.2006.

Navrhovateľ poukázal na to, že krajský súd opomenul ustanovenie § 138 zákona č. 461/2003 Z.z. a poukázal tiež na skutočnosť, že namietaná náhrada mzdy bola potvrdená ako vymeriavací základ na evidenčnom liste dôchodkového poistenia, potvrdenom zamestnávateľom, ktorého správnosť overila aj pobočka Sociálnej poisťovne Trenčín dňa 26.11.2006.

Navrhovateľ z týchto dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a jeho opravnému prostriedku vyhovel a zaviazal odporkyňu, aby mu zaplatila aj zvýšený úrok 20%.

Odporkyňa v stručnom vyjadrení k odvolaniu trvala na vecnej správnosti napadnutých rozhodnutí a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Posudzujúc odvolanie podľa jeho obsahu mal odvolací súd za to, že navrhovateľ napadol odvolaním rozsudok krajského súdu len v časti, ktorou krajský súd potvrdil rozhodnutia odporkyne z 11.10.2010 v spojení s rozhodnutiami z 15.12.2010, 08.02.2011 o zrušení rozhodnutia z 15.12.2010 a ďalším rozhodnutím z 08.02.2011, ktorým zmenila svoje rozhodnutie z 11.10.2010.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Odvolací súd poukazuje na to, že v správnom súdnictve podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. súd nie je oprávnený sám rozhodovať o nároku a výške dávky sociálneho poistenia. Rozhodovanie o priznaní a výške dôchodkovej dávky je zákonom o sociálnom poistení zverené Sociálnej poisťovni, ústrediu. Súd je oprávnený také rozhodnutie iba preskúmať z hľadiska jeho súladu so zákonom a rozhodnutie odporkyne môže byť potvrdiť alebo zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie. Právomoc súdu preto nie je daná ani na rozhodovanie o úroku z omeškania, ktorého výška navyše ani nie je známa.

Odvolací súd súčasne poukazuje na to, že krajský súd pri preskúmaní rozhodnutí odporkyne prehliadol skutočnosť, že rozhodnutie z 15.12.2010 sama odporkyňa zrušila jedným z rozhodnutí z 08.02.2011, takže rozhodnutie z 15.12.2010 už nemohol v súdnom konaní preskúmať.

Z dávkového spisu odporkyne mal odvolací súd za preukázané, že v osobnom liste dôchodkového poistenia (ďalej len „OLDP“), ktorý je súčasťou rozhodnutia odporkyne o priznaní starobného dôchodku z 21.11.2008, nebol navrhovateľovi za kalendárne roky 2004 až 2006 zhodnotený žiadny vymeriavací základ.

Navrhovateľ uplatnil nárok na započítanie náhrady mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru žiadosťou, podanou v lehote na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu z 11.10.2010.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 11C 78/2006-141 z 09.02.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5So 137/2009-152 z 22.07.2009 bola navrhovateľovi voči bývalému zamestnávateľovi priznaná náhrada mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru.

Podľa § 138 ods. 1 písm. c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. júla 2006 vymeriavací základ zamestnanca je náhrada mzdy za dovolenku na zotavenie, náhrada mzdy za sviatok, náhrada mzdy pri prekážkach v práci podľa osobitného predpisu, náhrada mzdy plynúca z neplatného skončenia pracovného pomeru.

Podľa § 138 ods. 1 písm. c/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 01.08.2006 vymeriavací základ zamestnanca je náhrada mzdy za dovolenku na zotavenie, náhrada mzdy za sviatok, náhrada mzdy pri prekážkach v práci podľa osobitného predpisu.

Súčasne od 01.08.2006 vložený § 139a (vymeriavací základ z príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi), podľa ktorého ak súd rozhodol o neplatnosti skončenia právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi, vymeriavací základ za každý kalendárny mesiac neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi je časť príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi pripadajúca na každý taký kalendárny mesiac; § 138 ods. 1 až 3, 10 až 17 a 23 platí rovnako.

Ustanovenie § 139a od 01.08.2006 len spresňuje, akým spôsobom sa vyplatená náhrada mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru započítava na určenie vymeriavacieho základu za ten-ktorý kalendárny mesiac, počnúc od 01.08.2006. Uvedeným ustanovením však zákonodarcia nevyklúčil rovnaký postup v prípadoch takej náhrady mzdy, ktorá patrila za kalendárne mesiace, predchádzajúce 01. augustu 2006. Pre započítanie náhrady mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru za ten-ktorý kalendárny mesiac, za ktorý táto náhrada patrí, nie je podstatné, že zamestnávateľ bol na zaplatenie takej náhrady zaviazaný až na základe súdneho rozhodnutia a či a kedy zamestnávateľ odviezol z náhrady poistné.

Z evidenčného listu dôchodkového poistenia, potvrdeného tak zamestnávateľom, ako aj príslušnou pobočkou Sociálnej poisťovne pritom vyplýva, že náhrada mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru bola navrhovateľovi vykázaná, a to v súlade s § 138 ods. 1 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. za rozhodujúce obdobie (§ 139 ods. 1) od 01.01.2004 do 04.05.2006.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že ak odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o započítanie vyplatenej náhrady mzdy za obdobie od 01.01.2004 do 04.05.2006, postupovala v rozpore so zákonom. Rozsudok krajského súdu v časti, týkajúcej sa rozhodnutí odporkyne z 11.10.2010 v znení rozhodnutia z 08.02.2011, ktorým bolo zmenené rozhodnutie z 11.10.2010 preto podľa § 250ja ods. 3 veta prvá O.s.p. zmenil, rozhodnutia odporkyne číslo XY z 11.10.2010 v znení rozhodnutia toho istého čísla z 08.02.2011 o zamietnutí tejto žiadosti zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 2 písm. a/ O.s.p.

V ďalšom konaní odporkyňa započíta náhradu mzdy z neplatne skončeného pracovného pomeru za jednotlivé kalendárne mesiace v období od 01.01.2004 do 04.05.2006 v súlade s rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 11C 78/2006-141 z 09.02.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5So 137/2009-152 z 22.07.2009 a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

O trovách konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2, § 250k ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p., lebo navrhovateľ v konaní neuplatnil žiadne trovy konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.